Handläggare
Barn- och utbildningsförvaltningen
Martin Lundell
Skolchef
08-578 280 86
Martin.Lundell@tyreso.se

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2024-11-12

Diarienummer
GVN/2024:136

Mottagare
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Primärt samverkansavtal för gymnasieskola i Stockholms län

Barn- och utbildningsförvaltningens förslag till gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens för beslut i kommunfullmäktige

1. Storsthlms förslag till primärt samverkansavtal för gymnasieskola i Stockholms län antas.
2. Det nya primära samverkansavtalet börjar gälla den 1 mars 2025 och ersätter nuvarande samverkansavtal.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Elisabet Schultz
Förvaltningschef

Martin Lundell
Skolchef gymnasium och vuxenutbildning

Sammanfattning

Den 16 juni 2022 antog riksdagen ändringar i skollagen som påverkar gymnasieutbildning och kommunal vuxenutbildning (komvux). Syftet är att förbättra tillgången till gymnasial utbildning, underlätta ungas och vuxnas etablering på arbetsmarknaden och stärka kompetensförsörjningen inom välfärd och näringsliv. De nya reglerna, som gäller från 2025, innebär att utbildningshuvudmän måste planera sitt utbud utifrån både elevernas efterfrågan och arbetsmarknadens behov, särskilt vad gäller yrkesutbildningar. I detta sammanhang har Storsthlms gymnasieregion, som sedan 2008 haft ett samverkansavtal, påbörjat en uppdatering av avtalet för att följa den nya lagstiftningen.

Det nya förslaget innehåller fyra tydliga mål: att säkerställa ett brett och tillgängligt utbildningsutbud för alla elever, upprätthålla hög och likvärdig kvalitet, använda kommunala resurser effektivt och bidra till ökad kompetensförsörjning genom fler yrkesutbildade. Dessa mål har en starkare regional inriktning än tidigare och exkluderar mål som riktar sig till enskilda huvudmän. Introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion, som är utformade för en grupp elever, inkluderas också i avtalet som ett lagkrav.

Arbetet med den gemensamma prislistan påverkas inte av det nya samverkansavtalet för de flesta utbildningar, men för specialpedagogiska verksamheter, som SPV-grupper och introduktionsprogram, kommer priset baseras på huvudmannens egna kostnader. Det justerade samverkansavtalet ska bidra till en hållbar gymnasieregion med fokus på kvalitet, resurseffektivitet och regional kompetensförsörjning.

Beskrivning av ärendet

Den 16 juni 2022 beslutade riksdagen om förändringar i skollagen som påverkar gymnasieutbildning och kommunal vuxenutbildning (komvux). Syftet med dessa ändringar är att förbättra tillgången till gymnasial utbildning, stödja ungas och vuxnas etablering på arbetsmarknaden samt stärka kompetensförsörjningen inom både välfärd och näringsliv. De nya bestämmelserna, som trädde i kraft 1 juli 2023 och tillämpas från 2025, innebär att huvudmän som erbjuder utbildning på gymnasial nivå måste ta hänsyn till både elevernas efterfrågan och arbetsmarknadens behov när de planerar sitt utbildningsutbud. En central del av lagändringarna är att arbetsmarknadens behov ska påverka planeringen och dimensioneringen av yrkesutbildningar inom både gymnasieskolan och komvux. I samband med detta har ett nytt krav på primärt samverkansavtal förts in i skollagen. Inom Storsthlms gemensamma gymnasieregion har det funnits ett samverkansavtal sedan 2008 som redan uppfyller huvudkravet i den nya lagstiftningen. Det nuvarande samverkansavtalet har tjänat gymnasieregionen väl men måste nu på grund av den nya lagstiftningen uppdateras. Förslaget på ett nytt primärt samverkansavtal är därför likt det nuvarande i allt väsentligt. Huvudsyftet med det nya avtalet är detsamma som med det nuvarande; att erbjuda eleverna inom Storsthlms gymnasieregion ett brett utbud av utbildningar av hög kvalitet. Storsthlms Styrelse beslöt den 13 juni 2024 att ge den politiska styrgruppen för gemensam gymnasieregion i uppdrag att ta fram förslag till ett justerat primärt samverkansavtal med tydliga mål och uppföljning som kan antas av styrelsen och hemkommunerna. Storsthlms politiska styrgrupp för gemensam gymnasieregion har därför med stöd av kansliet arbetat fram ett förslag på fyra

nya mål med tillhörande verksamhetsexempel och förslag på uppföljning och utvärdering. Dessa mål har sedan presenterats för kommundirektörsstrategigruppen för gemensam gymnasieregion som ansåg att målen var lämpliga för den gemensamma gymnasieregionen. De föreslagna målen är:

1. Utbud - Alla elever har regional och delregional tillgång till ett komplett utbud av utbildningar.
2. Kvalitet - Utbildningar inom länet är likvärdiga och håller hög kvalitet för att möjliggöra för elever att uppnå full potential.
3. Resurser - Kommunala resurser nyttjas effektivt.
4. Kompetensförsörjning - Fler yrkesutbildade för att säkerställa en hållbar och effektiv funktionalitet inom tjänster och branscher i regionen.

Den nya målen har jämfört med tidigare mål en tydligare inriktning mot gymnasieregionens utveckling. Mål mer inriktade på enskilda huvudmäns arbete har valts bort. På ytterligare en punkt skiljer sig det nya avtalet, introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion som är utformade för en grupp elever och som anordnas av någon av kommunerna i det primära samverkansområdet ingår i avtalet eftersom det är ett lagkrav.

Det primära samverkansavtalet kommer inte att påverka Storsthlms arbete med en gemensam prislista för gymnasiet. En gemensam prislista för utbildningarna kommer även i fortsättningen att tas fram. Undantaget är mindre undervisningsgrupper med specialpedagogisk verksamhet (SPV-grupper samt profil hörselanpassning), på nationella program samt, introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion som är utformade för en grupp elever. För dessa utbildningar sätts priset utifrån den utbildningsanordnande huvudmannens egna kostnader.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut föreslås finansieras inom ramen för verksamhetsområde 6, gymnasieskola.

Prövning av barnets bästa

Förslaget att anta det primära samverkansavtalet för gymnasieskola i Stockholms län bedöms vara för barnets bästa då utbudet av gymnasieprogrammen kan fortsätta vara stort och varierat och i samklang med det som arbetsmarknaden efterfrågar.

Handlingar som ingår i beslutet

1. Tjänsteskrivelsen primärt samverkansavtal för gymnasieskola i Stockholms län.
2. Rekommendation primärt samverkansavtal gymnasieskola
3. Primärt samverkansavtal gymnasieskola Storsthlm och Håbo

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen, kommunfullmäktige och Storsthlms styrelse.

STORSTHLM

REKOMMENDATION
2024-10-24
S/24/0076-1

För kännedom till

Kommunstyrelsen

Kommundirektörer
Utbildningsdirektörer eller motsvarande

Primärt samverkansavtal gymnasiet

Rekommendation

Storsthlms styrelse beslutade vid sammanträdet den 24 oktober 2024 att rekommendera kommunerna i länet att anta det primära samverkansavtalet för gymnasiet och därmed ingå i gymnasieregionens primära samverkansområde.

Ärendebeskrivning

Riksdagen beslutade den 16 juni 2022 om en omfattande reform för gymnasieskolan och den kommunala vuxenutbildningen. Reformen handlar om nya bestämmelser för planering och dimensionering av den gymnasiala utbildningen.

I samband med detta har ett nytt krav på primärt samverkansavtal förts in i skollagen. Inom Storsthlms gemensamma gymnasieregion har det funnits ett samverkansavtal sedan 2008 som redan uppfyller huvudkravet i den nya lagstiftningen. Det nuvarande samverkansavtalet har tjänat gymnasieregionen väl men måste nu på grund av den nya lagstiftningen uppdateras. Förslaget på ett nytt primärt samverkansavtal är därför likt det nuvarande i allt väsentligt. Huvudsyftet med det nya avtalet är detsamma som med det nuvarande; att erbjuda eleverna inom Storsthlms gymnasieregion ett brett utbud av utbildningar av hög kvalitet.

Storsthlms Styrelse beslöt den 13 juni 2024 att ge den politiska styrgruppen för gemensam gymnasieregion i uppdrag att ta fram förslag till ett justerat primärt samverkansavtal med tydliga mål och uppföljning som kan antas av styrelsen och hemkommunerna.

Storsthlms politiska styrgrupp för gemensam gymnasieregion har därför med stöd av kansliet arbetat fram ett förslag på fyra nya mål med tillhörande verksamhetsexempel och förslag på uppföljning och utvärdering. Dessa mål har sedan presenterats för kommundirektörsstrategigruppen för gemensam gymnasieregion som ansåg att målen var lämpliga för den gemensamma gymnsieregionen. De föreslagna målen är:

1. Utbud - Alla elever har regional och delregional tillgång till ett komplett utbud av utbildningar.
2. Kvalitet - Utbildningar inom länet är likvärdiga och håller hög kvalitet för att möjliggöra för elever att uppnå full potential.
3. Resurser - Kommunala resurser nyttjas effektivt.
4. Kompetensförsörjning - Fler yrkesutbildade för att säkerställa en hållbar och effektiv funktionalitet inom tjänster och branscher i regionen.

Den nya målen har jämfört med tidigare mål en tydligare inriktning mot gymnasieregionens utveckling. Mål mer inriktade på enskilda huvudmäns arbete har valts bort.

På ytterligare en punkt skiljer sig det nya avtalet, introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion som är utformade för en grupp elever och som anordnas av någon av kommunerna i det primära samverkansområdet ingår i avtalet eftersom det är ett lagkrav.

Det primära samverkansavtalet kommer inte att påverka Storsthlms arbete med en gemensam prislista för gymnasiet. En gemensam prislista för utbildningarna kommer även i fortsättningen att tas fram. Undantaget är mindre undervisningsgrupper med

Storsthlm, Box 38145, 100 64 Stockholm
Besöksadress: Södermalmsallén 36, Stockholm
08-615 94 00 info@storsthlm.se storsthlm.se Org.nr. 222000-0448

specialpedagogisk verksamhet (SPV-grupper samt profil hörselanpassning), på nationella program samt, introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion som är utformade för en grupp elever. För dessa utbildningar sätts priset utifrån den utbildningsanordnande huvudmannens egna kostnader.

Ärendegång

Rekommendationen adresseras till kommunstyrelserna enligt den rutin som gäller vid beslut i Storsthlms styrelse. Kommunerna fattar beslut enligt sin gällande delegationsordning.

Kommunerna ombeds meddela sina ställningstaganden genom att sända in protokollsutdrag eller annan beslutshandling till Storsthlm.

Beslut om antagande av överenskommelse är att likställas med undertecknande.

Överenskommelsen börjar gälla den 1 mars 2025.

Svarsperiod

Storsthlm önskar få kommunernas ställningstaganden senast den 28/2 2025 med e-post till registrator@storsthlm.se

Frågor och information

Frågor med anledning av detta besvaras av Patrik Marinilli, patrik.marinilli@storsthlm.se

Bilaga

Den primära samverkansöverenskommelsen

Med vänlig hälsning

Mats Gerdau
Förbundsordförande Storsthlm

Johan von Sydow
Förbundsdirektör Storsthlm

Primärt samverkansavtal för gymnasieskola i Stockholms län

1 § Parter

Avtalets parter utgörs av kommunerna i Stockholms län; Botkyrka Danderyd, Ekerö, Haninge, Huddinge, Järfälla, Lidingö, Nacka, Norrtälje, Nykvarn, Nynäshamn, Salem Sigtuna, Sollentuna, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Södertälje, Tyresö, Täby, Upplands-Bro, Upplands-Väsby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö, Österåker, samt Håbo kommun.

2 § Syfte och mål

Genom detta samverkansavtal blir alla elever hemmahörande i avtalsområdet förstahandssökande till samtliga utbildningar som avtalet omfattar. Avtalet syftar till att på ett resurseffektivt sätt, genom samverkan ge eleverna tillgång till ett brett utbud med utbildningar av hög kvalitet som tillgodoser såväl elevernas önskemål som arbetsmarknadens behov.

Målen med detta samverkansavtal är:

- Utbud - Alla elever har regional och delregional tillgång till ett komplett utbud av utbildningar.
- Kvalitet - Utbildningar inom länet är likvärdiga, håller hög kvalitet och möjliggör för elever att uppnå full potential.
- Resurser - Kommunala resurser nyttjas effektivt
- Kompetensförsörjning - Fler yrkesutbildade för att säkerställa en hållbar och effektiv funktionalitet inom tjänster och branscher i regionen.

3 § Omfattning

Avtalet omfattar:

- all gymnasieutbildning, inklusive lärlingsutbildningar och mindre undervisningsgrupper med specialpedagogisk verksamhet (SPV-grupper samt profil hörselanpassning), på nationella program samt,
- introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion som är utformade för en grupp elever.

Avtalet omfattar inte:

- introduktionsprogrammen individuellt val, språkintroduktion, programinriktat val för enskild elev och yrkesintroduktion för enskild elev eller,
- anpassad gymnasieskola eller,
- kommunal vuxenutbildning eller,
- anpassad vuxenutbildning.

4 § Beredningsorgan

För fullgörande av avtalets syfte och mål ska det finnas ett beredningsorgan. Detta beredningsorgan utgörs av Storsthlms styrelse eller av Storsthlms styrelse utsett organ.

5 § Ekonomiska villkor och förutsättningar

Samverkansområdet tillämpar en gemensam prislista med programpeng till nationella program som bygger på följande förutsättningar:

- Programpengen ska innehålla posterna undervisning, lärverktyg, elevhälsa, måltider, administration samt lokalkostnader. I förekommande fall ska även tilläggsbelopp för modersmålsundervisning ingå.

- Utöver programpengen ska det ingå ett strukturtillägg som baseras på varje elevs slutliga meritvärde i grundskolan.

- Programpengen ska gälla för kalenderår och debitering ska ske varje månad.

- Strukturtillägg ska beräknas årligen i oktober månad och gälla för hela läsåret.

Avtalsparterna beslutar årligen om eventuell justering av programpeng för respektive utbildning, efter förslag från Storsthlms beredningsorgan som nämns i §4.

6§ Avtalsparters skyldigheter

Avtalsparterna är skyldiga att aktivt gemensamt samråda för att skapa bästa möjliga förutsättningar att nå målen för avtalet.

Avtalsparterna ska medverka i årlig planering och innan april månads utgång ta fram underlag, i syfte att möjliggöra kortsiktig och långsiktig planering för utbud av gymnasieutbildning. Storsthlm ansvarar för att årligen återge en samlad bild av utbud och efterfrågan av gymnasieutbildning inom länet.

7 § Ändringar i programutbudet

Programutbudet uppdateras inför varje ny antagningsomgång mot bakgrund av den årliga planering som sker av gymnasieskolornas programutbud.
Varje avtalspart är skyldig att så snart det är möjligt informera det beredningsorgan som avses i 4 § eller av beredningsorganet utsett organ om eventuell justering i utbildning eller eventuellt inställd eller tillkommande utbildning.

8 § Ändringar och tillägg

Detta avtal hindrar inte att en kommun som är ansluten till avtalet tecknar sekundära samverkansavtal.
Vid tecknande av sekundära samverkansavtal ska det beredningsorgan som avses i §4 informeras.

Om en kommun utanför Stockholms län önskar ansluta sig till avtalet ska först en ansökan från kommunen godkännas av det beredningsorgan som avses i §4 och sedan av övriga avtalsparter.

9 § Avtalstid och uppsägning

Detta avtal gäller från undertecknandet och tills vidare. Part äger rätt att säga upp avtalet. Detta ska ske senast den 1 september och gälla fr.o.m. den antagningsomgång som börjar den 1 oktober nästkommande år.

10 § Omförhandling

Om det under avtalsperioden fattas beslut på nationell nivå som väsentligen ändrar förutsättningarna i detta avtal, ska parterna genom omförhandling söka åstadkomma nödvändiga förändringar av avtalet.
Om någon part vill omförhandla eller göra tillägg till avtalet ska detta meddelas det beredningsorgan som nämns i 4§.

11 § Tvist

Tvist i anledning av detta avtal ska i första hand lösas genom lokala förhandlingar. Om parterna inte kommer överens sker medling genom Storsthlm. Om parterna fortfarande inte är överens löses tvisten i allmän domstol.

12 § Force majure

Om fullgörande av åtagande från anordnande huvudmans sida förhindras av omständigheter som huvudmannen inte kan råda över som arbetskonflikt, eldsvåda, krig med mera är den anordnande huvudmannen inte ansvarig för skada eller förlust som därigenom kan uppkomma för motparten.

13 § Uppföljning

Målen i avtalet följs upp årligen av det beredningsorgan som nämns i §4. Uppföljningen sker genom till exempel genomströmning, utbudets geografi, pendlingsmönster, elevenkäten, uppföljning av avvikelser, utvärdering av strukturtillägg, omvärldsanalyser, beslutsprocess för prislista, ansökningsstatistik och årlig verksamhetsbeskrivning.